

مقاله اصلی

مقایسه نتایج درمان کم خونی با اریتروپویتین در بیماران تحت درمان با همودیالیز و دیالیز صفاقی

*فاطمه ناظمیان^۱ MD، مسیح نقیبی^۲ MD

^۱استادیار فوق تخصص داخلی (کلیه)، ^۲دانشیار فوق تخصص داخلی (کلیه)

تاریخ دریافت: ۸۵/۶/۱۴ - تاریخ پذیرش: ۸۵/۱۰/۲۰

خلاصه

مقدمه: آنمی یکی از مهم ترین عوارض نارسایی مزمن کلیه می باشد که منجر به اختلالات پاتوفیزیولوژیک فراوانی در این بیماران می شود. هدف از انجام این مطالعه، تاثیر روش دیالیز بر میزان پاسخ بیماران مبتلا به بیماری مزمن کلیه که تحت درمان با اریتروپویتین هستند، می باشد.

روش کار: این مطالعه توصیفی - مقطعی در سال ۱۳۸۴ در بخش دیالیز بیمارستان امام رضا (ع) انجام شده است. در این مطالعه ۵۳ بیمار تحت همودیالیز و ۴۷ بیمار تحت دیالیز صفاقی مورد مطالعه قرار گرفتند. از کلیه بیماران قبل از مطالعه سطوح هموگلوبین، هماتوکریت، آهن سرم، اشباع ترانسفرین، کلسیم، فسفر، فریتین، آلبومین سرم و PTH اندازه گیری شد. آزمایشات فوق پس از شش ماه از شروع دیالیز در همه بیماران دوباره تکرار گردید. بیمارانی که هموگلوبین کمتر از ۱۱ mg/dl داشتند تحت درمان با اریتروپویتین با دوز کم (۱۰۰ تا ۵۰ unit/kg/week) قرار گرفتند. مشخصات فردی، نتایج آزمایشگاهی در پرسشنامه ثبت شد. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی و برای مقایسه داده ها از آزمون تی و کای اسکوئر استفاده گردید.

نتایج: در بیماران دیالیز صفاقی سطوح هموگلوبین از $10/87 \pm 1/67$ به $8/7 \pm 0/2$ (p < 0/05) و هماتوکریت از $32/76 \pm 4/92$ به $25/3 \pm 1/1$ (p < 0/05) رسید و در بیماران دیالیزی سطوح هموگلوبین از $8/7 \pm 1/87$ به $9/25 \pm 0/05$ (p < 0/05) و هماتوکریت از $28/07 \pm 6/22$ به $25/7 \pm 2/3$ (p < 0/05) رسید. میزان اریتروپویتین مصرفی نیز در بیماران تحت دیالیز صفاقی کمتر از بیماران تحت درمان با همودیالیز بود. (۸ - 92 ± 18 و 72 ± 1 واحد به ازای کیلوگرم وزن بدن در هفته با $p < 0/01$). فریتین در انتهای مطالعه در بیماران همودیالیزی $420/25 \pm 694/25$ و در بیماران دیالیز صفاقی $305/65 \pm 345/91$ بود که این اختلاف از نظر آماری معنی دار بود. در ۷۷ درصد بیماران همودیالیزی و ۴۹ درصد بیماران دیالیز صفاقی آهن وریدی استفاده شده بود.

نتیجه گیری: کم خونی بیماران تحت درمان دیالیز صفاقی، بهتر از بیماران همودیالیزی کنترل می شود و با استفاده از میزان کمتر اریتروپویتین در این بیماران می توان به هموگلوبین مورد نظر رسید.

کلمات کلیدی: آنمی، اریتروپویتین، همودیالیز، دیالیز صفاقی

*مشهد - بیمارستان امام رضا (ع) - بخش داخلی - نویسنده رابط

فاکس: ۸۵۱۲۶۶۶ - E-mail: fatemeh_nazemian@yahoo.ca